

ЦЕНТЪР ЗА НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА СДРУЖЕНИЕ ЦЕНТЪР ЗА НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ

АЛОС

За 2017 г.

Основни цели на Център Алос:

- Създаване на образователни алтернативи за подготовка на артисти, формиране на публики и стимулиране на културен контекст.
- Насърчаване на връзки между артисти, културни мениджъри, НПО, институции и бизнес за поддържане на културни мрежи.
- Оптимизиране на неформалните образователни практики в сферата на изкуството за обучение на младежи и деца към запознаване с адекватни на съвременното изразни средства, форми и възможности за себеизява.
- Изследване и прилагане на потенциала на изкуството за предизвикване на социална промяна.

СЪДЪРЖАНИЕТО на доклада представя седем основни направления от общественно-полезната образователна културна дейност на Център Алос:

- Образователна програма за съвременно изкуство за ученици „Паралелни стъпки, паралелни пространства“
- Обучения по „История на изкуството“ за учители и артисти
- СЕКТОР АРТ. Реализиране на ученическа художествена продукция.
- Литературно-издателска дейност. Програма за насърчаване на четенето
- Театрално-продуцентска дейност. Независима театрална сцена
- Творчески работилници „Изкуство за социална промяна“

1. Образователна програма за съвременно изкуство за ученици „Паралелни стъпки, паралелни пространства“

ПАРАЛЕЛНИ СЪПКИ **ПАРАЛЕЛНИ ПРОСТРАНСТВА**

ОБРАЗОВАТЕЛНА ПЛАТФОРМА ЗА СЪВРЕМЕННО ИЗКУСТВО

През 2017 г. за седма поредна година сдружението развива основно Образователна програма по съвременно изкуство като част от методическа платформа „Паралелни стъпки, паралелни пространства“. Проектът е подкрепен от Фондация „Америка за България“ и местни власти в партньорство с училищата по изкуствата в България. Изпълнява се с училищата по изкуствата в България в сътрудничество с Министерство на културата.

Проектът стартирал през 2011 г. като културно-образователна инициатива, насочена към млади артисти, ученици и студенти в сферата на визуалните изкуства. Главната му цел е да подпомогне художественото образование в България, като компенсира празнотите в информационен, теоретичен и практически план, които образователните институции не са в състояние да запълнят. Инициира се изграждане на образователна платформа в полето на неформалното образование – за запознаване с основните процеси, тенденции и форми в модерното и съвременното изкуство.

През 2017 продължават да се реализират дейности в три направления, част от програмата:

- Изготвяне на методически и теоретични материали достъпни на специализиран сайт: <http://ps.alos.bg/>;
- Обучителна програма с уъркшопи за ученици от художествените гимназии в България, приключващи с публични изяви предимно в регионални и национални културни форуми;
- Подготовка на преподаватели и стажанти за работа с платформата – мрежуване и провеждане на съвместни инициативи.

Проведени уъркшопи по съвременно изкуство за ученици от училищата по изкуствата в страната, част от Образователна програма „Паралелни стъпки, паралелни пространства“.

- Уъркшоп за художествени инсталации в НОЩ Пловдив, септември 2017
<http://alos.bg/news/2017/night-plovdiv-2017/>

Впечатляваща интерактивно-сетивна инсталация изградиха екип на Център Алос и млади автори на 16.09.2017. Инициативата е част от десетото юбилейно издание на фестивала „Нощ на музеите и галериите“ НОЩТА в Пловдив. Посетителите, насочвани от авторите на

произведението, бяха превеждани през тъмен лабиринт и насърчени да провокират сетивата си. Ориентир на влезлите в първия коридор са фосфоресциращите образи, видни само на ултравиолетова светлина. Изображенията бяха дорисувани със светещи бои от всички желаещи да експериментират. За да излезе от „черната кутия“, всеки търсач на усещания трябваше да преодолее обемни предмети, подвижни прегради и собствените си предубеждения, страхове и очаквания. Подготвеното изпитание даде възможност на изкачилите Небет тепе да проверят усещанията и реакциите си в непозната за тях среда.

- Ленд арт – младежка креативност в природна среда - Пазарджик (21-22.10.2017 г.).

<http://alosbg.com/news/2014/segmentiaul-right/>

Това е уъркшоп, в който екипът на АЛОС изпробва възможностите за прилагане на отделни модули от системата "Паралелни стъпки, паралелни пространства" с ученици, които не са от художествени гимназии а от профилирани паралелки с усилено изучаване на изобразително изкуство. Екипът на АЛОС проведе уъркшоп „Ленд арт - младежка креативност и околна среда“ в парк "Острова" на брега на Марица. Включиха се ученици от художествените паралелки на СУ "Георги Брегов"- Пазарджик и тяхната преподавателка по изобразително изкуство Дияна Николова. Първоначално участниците бяха запознати с ленд арта като изразна форма, в презентацията на произведения на световноизвестни артисти. Уъркшопът завърши със създаване на обща инсталация. Изявата бе съфинансирана от Сдружение „Младежки дейности, като част от проект SPEAKGREEN, финансиран от TELUS International Europe.

- Фестивал „Включи града“ гр. Бургас (14-16.06.2017 г.). 2014 г.

<http://alos.bg/news/2017/summer-%d0%bepen-%d0%b0ir/>

Специално за фестивала „Включи града“ в Бургас екип на Център АЛОС проектира и изгради лятна сцена под формата на арт инсталация в крайморския парк на града. Инициативата се осъществи в рамките на уъркшоп за художествени инсталации с ученици от Национално училище за музикални и сценични изкуства „Проф. Панчо Владигеров“ в гр. Бургас. Младите артисти изградиха обемни цветни модули с разнообразни форми. Модулите, изработени от ликра, тел, дървени летви и въжета бяха подредени в обща композиция, която дава цялостна визия на сцената и местата за публика. Така създадената сцена с реализираните там концерти и театрални представления бе една от основните локации на фестивала „Включи града“. Това е второто участие на Център АЛОС във фестивала.

- НА ЦВЕТНО - гр. Трявна и гр. Велико Търново (7-12.08.2017 г.).

<http://alos.bg/news/2017/colorful/>

Между 7 – 12 август Център АЛОС проведе традиционното годишно обучение на стипендианти от училищата по изкуствата по Мерките за закрила на деца с изявени дарби на Министерския съвет. Участниците са лауреати на Националния младежки конкурс за изящни, приложни изкуства и дизайн, който Министерството на културата организира всяка година. Обучението се проведе в градовете Трявна и Велико Търнов. Участваха 18 ученика от 6 училища по изкуствата в София, Пловдив, Варна, Плевен, Троян и Трявна. Домакин бе Национална гимназия за приложни изкуства „Тревненска школа“. Под ръководството на арт педагози от Център АЛОС бъдещите художници се запознаха с основните тенденции в

развитието на модерното и съвременното изкуство, и с актуалните изразни форми и средства, станали част от артистичния арсенал през последния век. Специално внимание бе отделено на художествения контекст и принципите по които изкуството функционира в съвременната ситуация. Учениците участваха в уъркшоп за художествени инсталации и намеси в средата. Те изработиха аморфни цветни обекти, които инсталираха в градското пространство на Велико Търново. Така създадената арт инсталация се оформи като визуален контрапункт на дърветата и зелените площи около Регионалната художествена галерия „Борис Денев“. Обектите бяха осветени отвътре, което допълнително допринесе за по-голямата атрактивност на работата и за видимостта ѝ в нощните часове от денонощието. *Подобно обучение Център АЛОС организира за шеста поредна година. Инициативата се осъществява по програмата на Мерките за закрила на деца с изявени дарби на Министерския съвет с партньорството на фондация „Арт Лято“ и Община Велико Търново.*

- **140 ГОДИНИ ШИПЧЕНСКА ЕПОПЕЯ – връх Шипка (26-27.08.2017 г.).**

<http://alos.bg/news/2017/140-years-shipka-epic/>

По повод честванията на 140-тата годишнина от боевете на връх Шипка, екип от Център АЛОС и единадесет ученици от две художествени училища – в Трявна и Казанлък, изградиха грандиозна инсталация на връх Шипка - 60-метровата творба, изобразяваща стилизиран пламък. За изграждането ѝ бяха използвани бял, червен и оранжев плат, положени в конкретни форми на склона, успоредно на стълбите, които водят към паметника на върха. *Беше осигурено допълнително финансиране - част от материалите за осъществяването на инициативата бяха предоставени от „Калинел“ ООД (Троян) и „Юта“ АД (Русе). Инициативата се осъществи и с подкрепата на Министерството на културата на Република България.*

- **ТАЙНИЯТ ЖИВОТ НА СЛИВИТЕ – гр. Троян (20-22.09.2017 г.).**

<http://alos.bg/news/2017/the-secret-life-of-the-plums/>

Център АЛОС участва в Български фестивал на сливата, гр. Троян с 22 ученици от различни класове от НГПИ „Проф. Венко Колев“. Създадена беше мащабна художествена инсталация, ситуирана на пешеходния мост в централната градска част. Инсталацията включваше модулни конструкции, изработени от дървени летви, текстилна материя и прежда с вплетени в тях обекти от тел и плат, напомнящи плода на сливите. Това е четвърта поредна година, в която Център АЛОС участва във фестивала с мащабни художествени обекти, реализирани с ученици от училището по изкуство в града. Вече се наблюдава постигната познаваемост на използваните съвременни форми на изкуство - инсталациите от гостите и жителите на града. *Беше осигурено допълнително финансиране - материалите за осъществяването на инициативата бяха предоставени от местната фирма за производство на текстил „Калинел“ ООД и Ротари клуб – Троян.*

Провеждане на целия цикъл от обучения на програма “Паралелни стъпки, паралелни пространства” с всички ученици от всички класове в училищата в Трявна и Русе:

В учебно-творческата практика, в НГПИ “Тревненска школа” бяха осъществени серия от уъркшопи в различни области на съвременното изкуство (с всички класове от 8 до 12 клас), а в НУИ “проф. В. Стоянов” в Русе реализираните уъркшопи бяха 4 обучения (с ученици от 9 до 12 клас):

- **НАВЪН В ГРАДА - гр. Трявна (18-21.04.2017 г.)**

<http://alos.bg/news/2017/out-into-the-city/>

По традиция през април Център АЛОС организира серия от уъркшопи в различни области на съвременното изкуство с ученици от Национална гимназия за приложни изкуства „Тревненска школа“ – гр. Трявна. Учениците от осми клас участваха в уъркшоп за стрийтарт. Учениците от девети и десети клас участваха в два уъркшопа за инсталации и интерактивно изкуство от прежда. Погледнати само от определени гледни точки конфигурациите създаваха конкретни изображения на птица, око или надписът „арт“. Учениците от единайсети клас се работиха с видео. Те снимаха кадри на различни места из града и ги монтираха и обработваха в компютърната зала на училището. Творбите, които създадоха бяха показани на LED екрана на площада. На Дванайсетокласните бе проведено обучение за принципите на презентирание, подготовка на творческо CV и представяне пред публика. На финала резултатите от работата на всички уъркшопи бе представена публично на площад „Пенчо Славейков“ пред жителите и гостите на Трявна. *Реализацията се осъществи с подкрепата на Община Трявна.*

- **Животът на реката - гр. Русе (06-09.09.2017 г.)**

<http://alos.bg/news/2017/alive-river/>

В град Русе по време на учебно-творческата практика се проведе поредицата уъркшопи в сферата на съвременното изкуство с ученици от Национално училище по изкуствата „Проф. Веселин Стоянов“. Ученици от 9 клас се занимаваха с лендарт край Дунав. От 10 клас създадоха художествени инсталации от прежда в откритите пространства около художествената галерия – в центъра на Русе, а от 11 клас се занимаваха с видеоарт. По този начин младите художници излизат от традиционната рамка на обучение и се запознават с художествени форми, които не са засегнати в учебните програми. Дванайсетокласниците се запознаха с основните принципи по които функционира изкуството в обществото, подготвяне на творческо CV, портфолио, водене на дебат, събеседване, интервю и други похвати необходими на младите артисти за представяне пред публика. Резултатите от работата на учениците бяха представени публично в рамките на обща художествена изява на 9 септември в Художествена галерия Русе / Ruse Art Gallery. *Събитието се реализира с подкрепата на „ВЕЛБЪЖД“ АД, НУИ „Проф. Веселин Стоянов“ и с любезното домакинство на Градската художествена галерия в Русе и La Maison Hostel (<http://lamaisonruse.com/>).*

2.Обучения по „История на изкуството“ за учители и артисти

- **Обучение на преподаватели в сферата на визуалните изкуства**

Център АЛОС реализира поредица от обучения на преподаватели по история на изкуството от училищата по изкуствата към Министерството на културата.

Лектори са основно проф. д. изк. Чавдар Попов и доц. д-р Бойка Донева от катедра Изкуствознание на Националната художествена академия. Обхватът на засегнатите теми бе насочен към първата половина на XX век. Бяха разгледани основните предпоставки за развитие и характеристики на модерното изкуство. Специално внимание бе отделено на отделните художествени течения от началото на модернизма и Ранния европейски авангард. В поредицата лекциите, съпътствани с богат визуален материал, бяха разяснени особеностите на художествени явления като

импресионизъм, постимпресионизъм, символизъм, сецесион , фовизъм, експресионизъм, футуризм, кубизъм, конструктивизъм, абстракционизъм, дадаизъм, сюрреализъм. Специално внимание бе обърнато и на художниците от Парижката школа.

3. СЕКТОР АРТ. Реализиране на ученическа художествена продукция.

Продължи работата на ателието по художествена керамика с увеличен брой деца, поради заявения интерес не само от специалност Керамика, а и от специалност "Рекламна графика". Водещ отново е преподавателката Мила Воденичарова.

- СЕКТОР АРТ в Капана фест – Пловдив (30.09 - 01.10.2017 г.)

СЕКТОР АРТ за първи път гостува на Kapana Fest September 2017 и представи произведенията на ученици от художествените училища в Трявна и Троян. Един от основните акценти на събитието е Базар Капана, който през годините успява да възроди историческия, занаятчийския и търговския дух на квартала. СЕКТОР АРТ участва със сътворени от младите автори керамични камбанки, декоративни чинии и купи, дърворезбовани съндъчета и пана, както и текстилни детски играчки.

4. Литературно-издателска дейност. Програма за насърчаване на четенето

- Книгата „Сдружение Изкуство в действие. 25 години – кауза и инструмент за художествени стратегии“

На 21 ноември (вторник) от 18 часа в Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство в София бе представена книгата на Орлин Дворянов „Сдружение Изкуство в действие. 25 години – кауза и инструмент за художествени стратегии“. Издател е Център за неформално образование и културна дейност АЛОС.

Книгата предлага изключително любопитна визия за първите стъпки на българското съвременно изкуство, случили се през 80-те и 90-те години на XX век. Този контекст е свързан с предисторията, създаването и развитието на сдружение „Изкуство в действие“ – най-старата съществуваща независима организация на артисти, учредена непосредствено след политическата промяна от 10 ноември 1989 г. В книгата са описани емблематични събития и изяви, станали определящи за динамичните процеси, случили се в българския художествен живот през въпросния период.

Авторът – проф. д-р Орлин Дворянов е пряк свидетел, участник и в голяма степен инициатор на тези събития. От средата на 70-те и през 80-те години на XX век той организира и участва в действията на „авангардните“ ъндерграунд групи „Кукув ден“ и „ДЕ“. Тези формации осъществяват едни от първите артистични опити, свързани с навлизането на концептуалните изразни форми у нас. През 1990 г. Орлин Дворянов става съучредител, а в последствие и основен организатор на сдружение „Изкуство в действие“.

5. Театрално-продуцентска дейност. Независима театрална сцена

• Щастливият Бекет

„Щастливият Бекет“ е интерактивен театрален спектакъл вдъхновен от структурата и образния свят в пиесата „О, щастливи дни“ на Самюъл Бекет. Това, от което творческият екип се отказва е оригиналният текст на пиесата. Вместо него са използвани текстове на зрителите, присъстващи на спектакъла съответната вечер. Всяко отделно представление ще има свой уникален драматургичен език, но структурата винаги се запазва същата. Целта е да се постигне подреждането на една многоцветна картина, която в края като мандала да се разпръсне от вятъра. Функционирането на подобен формат е сложно и изисква предварителното активно участие на зрителите. За да се превърне в драматург на представлението, всеки един от 25-те зрители на „Щастливият Бекет“ трябва да посети сайта happybeckett.com, да избере дата, да попълни кратка анкета и след това да си купи билет.

Идея и режисура – Марий Росен

Сценарий – Марий Росен и Ана Вълчанова

Сценография и костюми – Петя Боюкова

Музика – Константин Тимошенко

Участват: Ана Вълчанова, Марий Росен, Петя Боюкова, Константин Тимошенко

Премиерни дати: 4ти, 6ти, 11ти и 13ти декември 2018, Център за култура и дебат „Червената къща „Андрей Николов“

Представлението е реализирано с подкрепата на Столична програма „КУЛТУРА“ на Столична община за 2017 г.

6. Творчески работилници „Изкуство за социална промяна“

• Ателие „Рисуване със светлина“

Интерактивно творческо фотографско ателие, с въвличане на гостите в импровизации с атрактивната фотографска техника *light-painting*. Тя позволява наслагването на светлинни образи и контури, с които екипът на Център Алос рисува в пространството и визуализира хрумванията на гостите. Чрез нея се изрисуват идеите на всеки участник атрактивно, индивидуално и бързо, пред очите на публиката.

Технологичен процес: Екип на Център Алос разработва идея на всеки участник и я пресъздава чрез рисуване на светлинно изображение. Процесът се заснема с фотографска техника и след заснемането се презентира на екран от външната страна на куба. Това дава възможност на всички гости да се запознаят с резултата от наблюдавания творчески процес, непосредствено след приключване на рисуването (на момента след заснемането на снимката).

Екип: д-р Любен Кулелиев (арт-педагог, фотограф), Боян Бахрин (светлинен художник) и Росица Маринова (модератор).

През 2017 г. са проведени 4 ателиета „Рисуване със светлина в страната с различна образователна насоченост.

За контакти: Росица Маринова, Експерт програми и проекти,
0897 932 005, rmarinova@alos.bg, www.alos.bg

Съставил: Р. Маринова

Кулелиев, председател